

Gelders in het Gein

Daar waar de tijd heeft stilgestaan

Ben en Riet Bakhuizen zijn paardenliefhebbers en -fokkers van het eerste uur. Op hun boerderij in Abcoude vinden verschillende paarden een goed onderkomen. Begonnen als fokkers van uitsluitend Gelderse paarden hebben zij hun stam nu opgesplitst in een Gelderse en een rijpaardrichting. Kronen op hun fokkerij zijn de Gelderse hengst Eufraat en - van recentere makelij - de goedgekeurde rijpaardhengst Mooiman.

Als je de dorpskern van Abcoude verlaat, lijkt het even of de tijd heeft stilgestaan. Via een wel héél smal weggetje, waar passeren van tegenliggers bijna onmogelijk is, bereik je de boerderij Geingenoege. Op dit, aan het riviertje de Gein gelegen boerenbedrijf, vergeet je al snel dat je onder de rook van Amsterdam bent. Bewoners Ben en Riet Bakhuizen vertellen hier met genoegen over hun fokkerij. Om de splitsing van hun fokrichtingen te bevestigen zijn de namen van de door het echtpaar Bakhuizen gefokte paarden aangepast. Achter de naam van het paard komt een letter B of R. Niet zoals sommige mensen denken afkomstig van Ben en Riet maar om aan te geven dat het om een product uit de Basis- dan wel Rijpaard-richting gaat.

Stammoeder Tonia met naast haar de latere goedgekeurde hengst Eufraat, Carona een tweejarige nakomeling van Normann en de merrie Darona als jaarling.

Tonia

De basis van de stam van Bakhuizen begint op de keuring van Alkmaar. Daar werd in 1954 het door de heer D.J van Til uit Bergen gefokte merrieveulen Tonia (v.Karolus van Wittenstein x Lortuna v.Felix) gekocht. Dat dit een goede keuze is geweest, blijkt onder meer uit al de predikaten die de merrie in haar leven heeft verzameld. Model, preferent en kern staan op haar palmares vermeld.

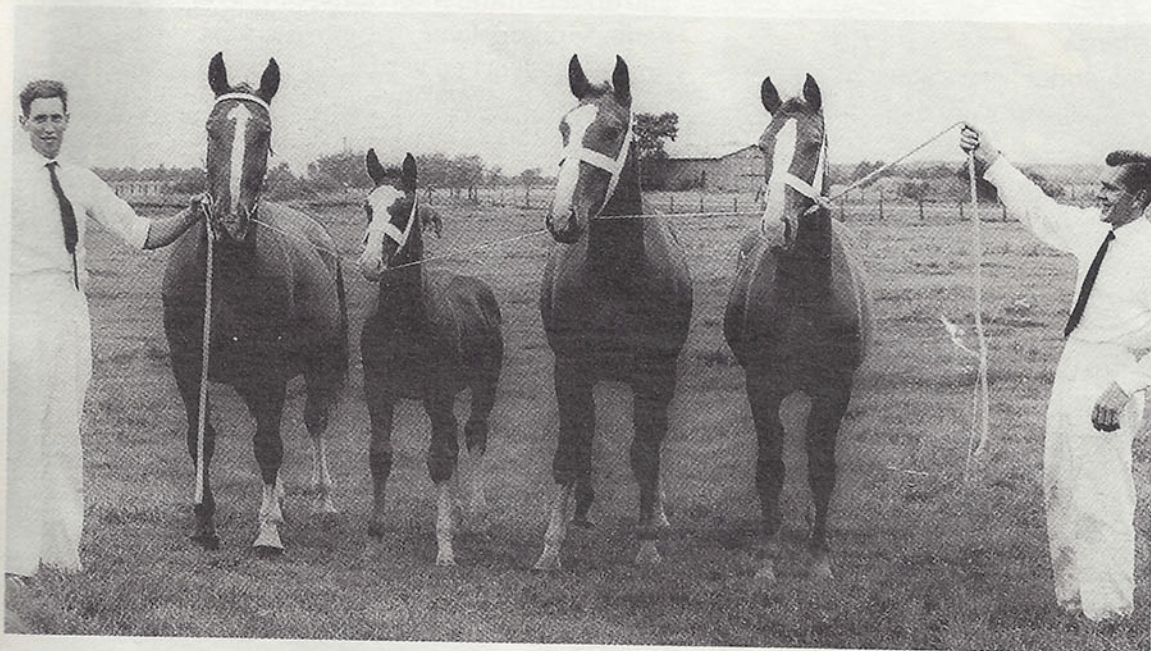
Tonia was een echt landbouwpaard. Vanaf haar derde levensjaar tot aan haar dood op 28-jarige leeftijd deed ze dienst op het land. Voor Ben zal Tonia altijd heel speciaal blijven: "Met Tonia kon je lezen en schrijven, die wilde altijd werken en was overal inzetbaar. Voor de landbouwwerktuigen, maar ook voor de trouwkoets als er

een bruidspaar gereden moest worden. Op een dag leek ze niet helemaal lekker, maar de dierenarts kon niets bijzonders vinden. De volgende dag lag ze dood op stal."

Tussen al het zware werk door zag Tonia ook nog kans een aantal veulens op de wereld te zetten. Uit de combinatie met de hengst Wachtmeester werd Darona geboren, een succesvolle merrie die in haar leven vier keer op de UTV werd gepresenteerd. Een jaar na Darona zag een hengstveulen lusterend naar de naam Eufraat het levenslicht. Op de veulenkeuring van Blaricum werd Eufraat aan kop geplaatst, waarna hij werd verkocht. Deze volle broer van Darona werd in zijn latere leven goedgekeurd voor de dekdiens. Vooral de combinatie van Doruto keer Eufraat-bloed voerende merries heeft een aantal zeer goede dresuurpaarden opgeleverd. Voorbeelden: Ideaal, Urion C, Robby.

De kruising Darona keer de preferente Epigoon leverde de latere keurmerrie Jorrita. Zij werd op

egen

Ben en Riet Bakhuizen voor hun boerderij 'Geingenoegen'. Worrita, de moeder van Mooiman, kijkt met haar 18 lentes nog vrolijk de wereld in.

Narrita R is een product van Jet Set D uit de keurmerrie Horrita R (G.Ramiro x Worrita). Dit jaar bracht Narrita R een veulentje van Mooiman. "Het toppunt van eigen fokkerij", volgens Ben Bakhuizen.

haar beurt bij de Frans gefokte *Enfant de Normandie* gebracht, een combinatie die resulteerde in de merrie *Orrita*. Met *Orrita* begon de splitsing in de fokkerij van Bakhuizen. Met deze merrie werd zowel in de rijpaard- als in de Gelderse richting gefokt.

Karakter

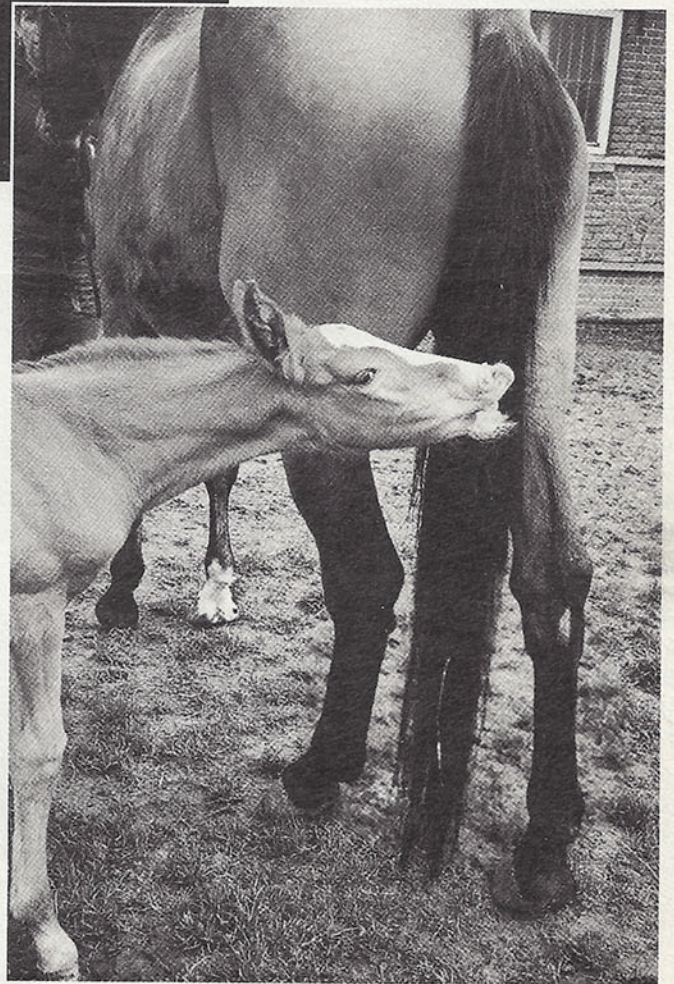
Ben en Riet Bakhuizen zijn zelf echte liefhebbers van de Gelderse paarden, maar zij zien ook in dat in onze moderne tijd de vraag naar meer rijtypische paarden groter is. Toch zullen zij ook altijd in de basisrichting blijven fokken. "De meeste fokkers met een agrarische achtergrond zijn nog wel gek op Gelderse paarden, maar deze groep wordt steeds kleiner en daarmee ook deze fokrichting. Door hun superbrave karakter komen veel van de basis-gefokte paarden bij echte recreatieruiters terecht. Voor die ruiters is dat natuurlijk prettig, maar daardoor komen er weinig sportresultaten, terwijl de paarden best veel mogelijkheden hebben."

Voor Ben Bakhuizen is het ideale

Gelderse paard een paard met front, met niet te veel maar wel iets knie-actie en heeft het een braaf en werkwilbig karakter. Daarnaast heeft de voskleur zijn voorkeur. Bruinen vindt Bakhuizen niet zo mooi, die worden in principe verkocht. Een goed karakter en dito gezondheid zijn volgens Bakhuizen van oorsprong in de Gelderse paarden verankerd. "Alle merries moesten zich vroeger bewijzen voor de koets of in de landbouw. Een goede wil en goede benen waren noodzaak, anders werden ze afgevoerd. Je moest zeven dagen in de week met de paarden werken. Aan dribbelaars of luitaards heb je dan niks."

Mooiman

In 1979 werd de keur preferente *Orrita* gedekt door de hengst *Roemer*. Het product van deze kruising is de merrie *Worrita*. Inmiddels is ook *Worrita* keur preferent en tevens de trotse moeder van de goedgekeurde hengst *Mooiman*. Deze Flemmingh-zoon dankt zijn bijzondere naam aan

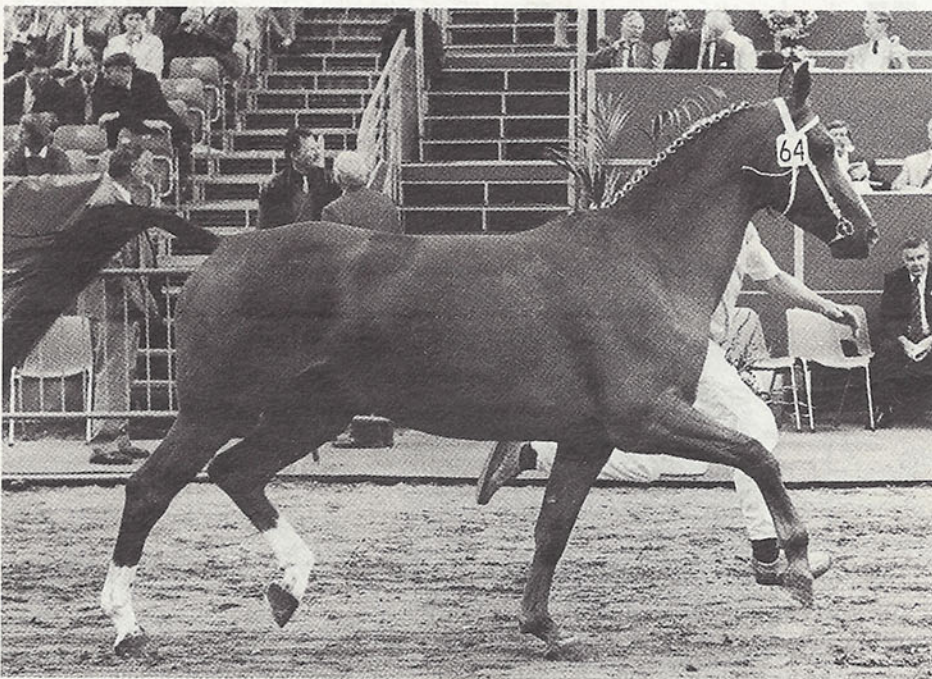

een nummer van het Mannenkoor *Karrespoor*. Op de ochtend dat *Mooiman* het levenslicht zag, klonk het nummer *Mooiman* van het Mannenkoor uit de radio en Ben wist meteen dat dit de naam was voor het hengstveulen dat net voor het eerst zijn hoofd optilde.

Als veulen werd Mooiman aangeboden voor de veulenveiling van Midden-Beemster. Het selectiecomité vond echter dat door het ontbreken van sportgegevens van de moeder het veulen niet geschikt was voor de veiling. Fred Vlaar had hier een andere mening over en hij kocht de vos van de familie Bakhuizen. Ook bij zijn latere goedkeuring speelde het gebrek aan sportprestaties in eerste instantie voor spelbreker. Bij de herkansing, de presentatie onder het zadel, wist Mooiman de jury alsnog zo te imponeren dat hij tot het verrichtingsonderzoek werd toegelaten.

Voor Ben en Riet Bakhuizen is de hedendaagse 'wens' van sportprestaties geen reden om hun merries in de sport uit te laten brengen. "Wij doen het al jaren zo en denken dat het goed gaat. Misschien eigenwijs, maar dat moet dan maar. Bovendien heb je de hele

dag mensen over de vloer als je de paarden laat rijden en dat is ook niet onze bedoeling. De hengst Flemmingh is een goed voorbeeld dat het zonder sportprestaties kan. Die hengst heeft nooit heel bijzonder gepresteerd, maar heeft wel kinderen gebracht die het goed doen."

Basisfokkerij

Voor de fokkerij in de basisrichting werd Orrita bij de hengst Marconi gebracht, met als resultaat Borrita B. Deze Borrita bracht onder andere de merrie Horrita B (v.Navigator), die tijdens de verrichtingstest een zeer goede score behaalde. In 1998 liep Rakker B,

het Laurentz-veulen van Borrita B, op een goede vierde plaats in zijn rubriek tijdens de Rabobank Paardendagen. Dit jaar heeft Borrita een veulen van Elegant aan de voet en zal zij gedekt worden door de Gelderse hengst Zichem (v.Gondelier). Ook bij de ontwikkeling van Zichem heeft de familie Bakhuizen een rol gespeeld. Bakhuizen sr. fokte de Luitenant-Generaal-dochter Petronella. Deze Petronella bracht in combinatie met de hengst Norking de merrie Vera. Gepaard met Epigoon bracht Vera het merrie-veulen Jolanda. Eclatant x Jolanda leverde de merrie Nanja op, die te boek staat als

de moeder van de hengst Zichem. Behalve fokmerrie was Petronella ook rij- en werkpaard. Bij de Abcoudense rijvereniging de Slotruiters wist Ben Bakhuizen menige wedstrijd te winnen met Petronella.

Omdat het aanbod van Gelderse hengsten niet echt groot is, wordt er wel eens geëxperimenteerd met het gebruik van de klassieker rijpaarden, om op die manier enige bloedverversing in de fokkerij te krijgen. Het gebruik van rijpaarden in de Gelderse fokrichting is bij Bakhuizen tot nu toe niet echt goed bevallen. Met een behoorlijke hoeveelheid basisbloed voerende hengsten als Inspekteur en Recruit is dat wel geprobeerd, maar de veulens zijn allen te veel rijpaard en te weinig basistype naar hun zin.

De dressuurhengsten Weyden en Welcome kunnen qua type misschien ook wel gebruikt worden. Maar bloedverversen op deze manier vindt Bakhuizen wel een erg dure aangelegenheid. "De dek-gelden voor die paarden zijn hoog. Als het dan tegenvalt hou je te weinig over."

Voor het eigen fokkersplezier willen Ben en Riet wel wat proberen met de hengst Mooiman. "Dat is gewoon omdat het dan helemaal uit onze eigen stam komt."

Borrita B (Orrita x Marconi) vormt het begin van de basisfokkerij uit Orrita.

Jantien van Zon